

Негативного значення також набуває процес забезпечення інформаційної безпеки у сфері освіти на тимчасово окупованих територіях, де окупаційна влада примушує до навчання дітей за програмами окупаційної влади, чим наносить непоправний вплив на дітей, оскільки вони є найбільш вразливими до інформаційних кампаній.

5) обмежені можливості реагувати на дезінформацію. Така ситуація особливо проявляється на тимчасово окупованих територіях України, де майже неможливо застосувати правові механізми захисту інформації. Також слід додати, обмежену можливість впливу на інформаційну політику, яка проводиться на тимчасово окупованих територіях, а також на території держави агресора, що також має значний вплив на хід війни та території України.

Нормативно-правові акти, прийняті Україною для забезпечення розвитку інформаційного суспільства передбачають довготривалий процес формування інформаційної безпеки, що в умовах воєнного стану, а особливо на окупованих територіях неможливо реалізовувати. У зв'язку з цим важливо розробити оперативні засоби забезпечення інформаційної безпеки для швидкого реагування на проблеми, що виникають в сучасному суспільстві.

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

ДЕРНОВА Ірина Анатоліївна,

канд. екон. наук,

БОРОВИК Тетяна Михайлівна,

ст. викладач,

Черкаський державний бізнес-коледж

Одним із головних факторів зростання світової економіки стала цифровізація, яка спричинила потужний розвиток інформаційного суспільства через впровадження ІТ-продуктів у всі сфери економіки та бізнесу. Використання цифрових технологій у всіх сферах суспільно-економічного життя впливає на підвищення ефективності пошуку та обміну інформації, прийняття економічних та управлінських рішень, розширення доступу до надання та отримання адміністративних, соціальних послуг тощо. Розвиток цифрової економіки та цифровізація економічних процесів прискорює рух товарів та капіталів у глобальних масштабах та сприяє транскордонному співробітництву [1, с. 22]. Серед трендових цифрових технологій, які активно розвиваються та стають незамінними у всіх сферах життя слід відмітити наступні: Інтернет речей (IoT), штучний інтелект, великі дані (BigData), адаптивні технології (3D-друк), мобільні технології, блокчейн тощо.

У своїх дослідженнях В. Хаустов зазначає, що у світі відбувається чергова промислова революція - розвиток цифрової економіки (ЦЕ), яка є імперативом сучасного глобалізованого світу. Глобальна цифрова економіка зростала в 2,5

разу швидше, ніж глобальний ВВП за останні 15 років, і майже вдвічі - з 2000 р... Цифрова економіка коливається в межах від 10% до 35% ВВП у розвинених, і від 2% до 19% ВВП — у країнах, що розвиваються... Очікується, що цифрова економіка становитиме близько 24,3% світового ВВП до 2025 р. [2] В Україні за оцінками вітчизняних фахівців, питома вага цифрової економіки складає лише 3–4%. Наведені дослідження свідчать, що розвиток цифрової економіки в Україні за питомою вагою у ВВП є значно нижчий від середньостатистичних показників розвинених країн світу.

Вимірювання рівня цифровізації окремих країн є актуальним напрямом досліджень міжнародних організацій, якими розроблено цілий спектр індикаторів, за допомогою яких визначають рівень цифрових перетворень у окремо взятій країні та які допомагають виявити проблеми, що уповільнюють та ускладнюють даний процес. В основу аналізу покладено складові, які відображають сприяння цифровому переходу в таких сферах, як електронний уряд, цифрова економіка, цифрова інфраструктура (ширококоштовий доступ), електронне здоров'я та цифрові навички. Згідно Світового рейтингу конкурентоспроможності (World Competitiveness Rankings) та Рейтингу цифрової конкурентоспроможності (World Digital Competitiveness Ranking), які оприлюднено Інститутом управлінського розвитку в Швейцарії (IMD) бачимо, що сучасні виклики сприяють прискоренню темпів цифровізації економіки, а цифрові трансформації стають основними критеріями економічного розвитку. Визначальними факторами Світового рейтингу конкурентоспроможності залишаються наявність інновацій, цифровізація, підтримуюча політика та соціальна згуртованість. У рейтингу цифрової конкурентоспроможності за версією IMD Україна зайняла 54 місце з 64, піднявшись на чотири позиції, проте значно поступається країнам Європи та Євразії. Згідно дослідження за рік Україна поліпшила результати за показником «Знання», який характеризує процеси трансформації через відкриття, розуміння та вивчення новітніх технологій на одну позицію (37 проти 38), у тому числі за рахунок субіндексів «талант» (+6) та «навчання і освіта» (+1), а наукова складова опустилася до 55 місця, що є найгіршим показником за останні 5 років. Щодо впровадження та розвитку цифрових технологій спостерігаємо тенденцію до зростання, у тому числі за рахунок субіндексів «нормативно-правова база», «капіталізація», «технологічна база» до 46, 44, 57 позиції у рейтингу відповідно. За показником «Майбутня спрямованість», що характеризує рівень прийняття технологій урядом, бізнесом та суспільством в цілому, субіндекс «гнучкість бізнесу» перемістився в рейтингу до 45 рядка, а «адаптивність ставлення» до технологій залишилася незмінною. Індекс склав 50,043 проти 48,807 у 2020 році. Лідерами рейтингу у 2022 році є Данія, США та Швеція.

У Світовому рейтингу конкурентоспроможності Україна залишається найменш конкурентоздатною в регіоні Західної та Східної Європи.

Основними проблемами та перешкодами розвитку цифрової економіки в Україні є слабо розвинена інфраструктура (низька якість інтернет-з'єднання), низька технологічна готовність (підприємства не мають ресурсів

для впровадження цифрових технологій), низька цифрова освіченість громадян, яка підсилюється територіальною нерівністю, а також низький рівень підтримки з боку держави.

Наразі Україна залишається країною з низьким рівнем доходу та низькою економічною конкурентоспроможністю. Інформатизація суспільства спроможна покращити інвестиційну привабливість та конкурентоспроможність національної економіки.

Список використаних джерел:

1. Дернова І.А., Боровик Т.М., Цифровізація економіки України в умовах пандемії: тенденції та напрями розвитку. *Економіка: реалії часу*. 2022. № 1. С. 22-29. DOI: 10.15276/ETR.01.2022.3. URL: <https://economics.net.ua/159-2> (дата звернення 15 листопада 2023).

2. Хаустов В. Цифрова економіка: як тобі служиться? *Дзеркало тижня*. Випуск № 39, 19–25 жовтня 2019 року. URL: <https://zn.ua/ukr/macrolevel/cifrova-ekonomika-yak-tobi-sluzhitsya-326706.html> (дата звернення 15 листопада 2023).

3. IMD World Digital Competitiveness ranking 2021. URL: <https://www.imd.org> (дата звернення 15 листопада 2023).

ХАРАКТЕРИСТИКА ПРИЗУПИНЕННЯ ДІЇ ТРУДОВИХ ДОГОВОРІВ ЯК НОВОГО МЕХАНІЗМУ В ТРУДОВОМУ ПРАВІ

ЗАХАРОВА Наталія Григорівна,

здобувач вищої освіти

*Науковий керівник - **БОЧКОВА Інга Ігорівна,***

канд. юрид. наук, ст. викладач,

Харківський національний університет

міського господарства імені О. М. Бекетова

У зв'язку з військовими діями на території України і введенням воєнного стану виникла потреба у розробленні спеціального правового регулювання суспільних відносин у різних сферах життя, зокрема й у сфері праці. Так з'являється механізм, що дозволяє тимчасово призупинити трудові відносини між працівником і роботодавцем за умови неможливості надавати та виконувати роботу через збройну агресію проти України без необхідності розірвання трудового договору.

Відповідно до ч.1 ст. 13 Закону України від 15 березня 2022 року [№ 2136-IX](#) «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану», призупинення дії трудового договору - це тимчасове припинення роботодавцем забезпечення працівника роботою і тимчасове припинення працівником виконання роботи за укладеним трудовим договором у зв'язку із збройною агресією проти України, що виключає можливість обох сторін трудових відносин виконувати обов'язки, передбачені трудовим договором. [1]